

Третата категория людие сж онѣзи, които дѣйствуватъ съ искренность и съ дълбоко убѣждение, че дѣлото имъ е право; тѣ до толкова сж прѣдани на това велико сърбско течение, щото вървятъ въ него съ единъ захласнѣтъ фанатизмъ. Напоеени съ духа на Милоевичевата велико-сърбска идея, тия добри сърбски патриоти и приятели не могатъ дори да търпятъ хладно-кръвно разговоръ, който се води около Македония, Софийско или Видинско; тѣ пламватъ отъ единъ пожаръ, когато имъ само спомѣнете, че въ Македония или въ Софийско и Видинско има българи; пожарътъ ги обема до такава стѣпенъ, щото тѣ се забравятъ.

Тая категория людие сж най-многобройната частъ отъ сърбскитѣ мислящи людие: тука сж всичкитѣ повидни търговци, учителитѣ, свещеницитѣ, чиновницитѣ, младежитѣ, та и ученицитѣ. Моитѣ нѣкогашни съученици, па и ученици ⁽¹⁾ не можехъ да се сдържатъ колчимъ се отворѣше прикаска за Македония и се спомѣнѣше, че тамо има българи; тѣ се забравяхъ, и при всичкото приятелство, или уважение, което питаехъ къмъ мене, тѣ неможехъ да скрижатъ своитѣ негодувание. Когато имъ задавахъ въпросътъ: отъ кждѣ знайтъ, че въ Македони населението е сърбско; че въ Софийско живѣйтъ сърби — тѣ ми посочвахъ на цѣлъ купъ статии и списания, които утвърждаватъ това нѣщо по най-категорически начинъ.

Тѣзи людие, ако и толкова фанатични къмъ въпросътъ, който прѣчи на нашето споразумѣние, сж за уважение и азъ прѣдпочитамъ тѣхъ отъ онѣзи людие отъ първата категория, които работятъ съ лицемѣрие и неискренность. Тукъ, въ третата категория, имате прѣдъ себе си людие, които бранятъ своитѣ убѣждение до полуда, нѣ като имъ расклатите убѣжденията чрѣзъ вѣрни и истински данни и свѣдения, не стесняватъ се да се признайтъ, че сж били заблудени и да си кажатъ искрено своето разкаяние съ думитѣ: „па ондак ми смо заблудили“ — както каза единъ такъвъ

(1) Като ученикъ въ гимназията и като студентъ въ Вилската школа азъ се поддържахъ отъ приходитѣ на тѣй нареченитѣ въ Бѣлградъ „кондиции“ прѣдавание частни уроци на ученици. Тѣзи мои ученици днеска заематъ видни дѣлжности.